

**Informacja do BIP o wynikach kontroli prawidłowości
w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej dla Dziewcząt im. Bł. Marii Karłowskiej Topolno 45,
86-120 Pruszcz (zwanej dalej Placówką lub POW)**

*sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1764)
art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 pkt a*

I. Cel kontroli:

Ocena działalności jednostki w zakresie przestrzegania standardu usług, opieki i wychowania, przestrzegania praw dziecka oraz spełniania wymaganych kwalifikacji przez osoby pracujące z dziećmi.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 3, 7, 11 i 13 kwietnia 2017 roku.

A. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej:

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza dla Dziewcząt im. Bł. Marii Karłowskiej w Topolnie prowadzona jest przez Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej w Jabłonowie Pomorskim i funkcjonuje na podstawie Statutu przyjętego przez Przełożoną Generalną Zgromadzenia.

Szczegółową organizację wewnętrzną, typ oraz zadania Placówki określa regulamin organizacyjny przyjęty w dniu 1 kwietnia 2017 r.

Placówką kieruje od 1 września 2015 r. s. Dyrektor – ██████████ posiadająca kwalifikacje wynikające z art. 97 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 poz.697).

W dniu 14 grudnia 2015 r. została zawarta Umowa NR PCPR.4100.1.2015.MJ o powierzenie realizacji zadania publicznego z zakresu pieczy zastępczej pod nazwą „Prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie Powiatu Świeckiego”, pomiędzy Powiatem Świeckim a Zgromadzeniem Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej z siedzibą w Jabłonowie Pomorskim. Powyższa umowa została zawarta na czas określony od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2020 r.

Placówka posiada zezwolenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego (Decyzja WPS.VI.DS.90131-3/07 z dnia 31 grudnia 2007 r.) jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną dla 20 dziewcząt. Koszt wydatku utrzymania wychowanki w roku 2016 r. wynosił 4 119,10 zł, a w 2017 r. - 4 052,70 zł.

B. Standard usług świadczonych przez placówkę

Placówka znajduje się na terenie będącym własnością Zgromadzenia Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej i zajmuje piętrowy budynek, wyposażony w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie. Ponadto część pomieszczeń, z których korzystają wychowanki znajduje się w kolejnym budynku usytuowanym w niewielkiej odległości. Na terenie mieści się budynek główny Zgromadzenia oraz inne budynki gospodarcze. W budynku głównym w jednym pomieszczeniu urządzona została pracownia do zajęć.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r. Nr 292 poz. 1720).

Pokoje wychowanek są estetycznie i funkcjonalnie urządzone, dostosowane do potrzeb dziewcząt. Liczba łazienek i toalet zapewnia możliwość korzystania z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

Teren wokół placówki jest również urządzony pod kątem potrzeb dziewcząt, tj. sprzęt do fitness, altany, miejsce do gry w piłkę. Na działce znajduje się wiele nasadzeń kwiatów, krzewów oraz drzew.

C. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych oraz stanu zdrowia wychowanek. Jadłospis ustalany jest na okres pięciodniowy. Wszystkie posiłki przygotowywane są w kuchni przez kucharkę zatrudnioną przez Zgromadzenie i spożywane na stołówce. Ponadto dziewczęta mają całodobowy dostęp do produktów żywnościowych oraz napoi. W dni wolne od nauki posiłki przygotowywane są przy współudziale wychowanek. Dziewczęta mają zapewnioną również możliwość przygotowania różnych potraw np. sałatek, ciast według własnych pomysłów.

Z takiej organizacji posiłków zadowolone są wszystkie wychowanki, co potwierdziła rozmowa przeprowadzona przez inspektorów kontrolujących placówkę. Na dzień kontroli żadne dziecko nie wymagało diety specjalistycznej. Placówka objęta jest nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świeciu. Ostatnia kontrola w zakresie stanu sanitarnego placówki przeprowadzona została w dniu 20 kwietnia 2016 r.

Wychowanki mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Placówka prowadzi dokumentację medyczną wychowanek (badania bilansowe, wizyty u specjalistów, obserwacje, książeczki zdrowia, wyniki badań, wypisy ze szpitala).

Podstawową opiekę zdrowotną oraz stomatologiczną wszystkim wychowankom zapewnia Przychodnia Miejsko-Gminna ul. Ogrodowa 3, 86-111 Gruczno. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką medyczną.

Z uzyskanych informacji oraz badanej dokumentacji wynika, iż w okresie objętym kontrolą żadna z wychowanek nie była hospitalizowana w szpitalu psychiatrycznym.

Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, bez zastrzeżeń (co potwierdziła rozmowa przeprowadzona z wychowankami).

Wyposażenie w środki higieny osobistej bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, szczoteczki do zębów, pasty do zębów, gąbki do ciała. Oświadczenie dotyczące zabezpieczenia potrzeb wychowanek złożone zostały przez Dyrektora Placówki, a zgodność potwierdzona przez dziewczęta w trakcie indywidualnych rozmów z kontrolującymi.

Każda wychowanka, zgodnie z § 18 ust.1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania nie niższą niż 10 zł. Wychowanki osobiście odbierają swoje kieszonkowe i potwierdzają odbiór własnym podpisem. Zgodnie z przedstawionymi listami odbioru, wysokość przyznawanej kwoty wynosi 35 zł i dodatkowe kwoty w przypadku potrzeb związanych ze składkami szkolnymi.

Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne bez zastrzeżeń – dziewczęta nie zgłaszały występowania braków w tym zakresie, wyposażenie w książki i niezbędne artykuły szkolne stosownie do bieżących potrzeb. Dziewczęta objęte obowiązkiem nauki uczęszczają do:

- Katolickie Gimnazjum w Świeciu – 12 wychowanek (zajęcia realizowane są na terenie POW),
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Świeciu - 1 osoba.

W okresie objętym kontrolą żadne dziecko nie korzystało z indywidualnego nauczania. Wychowanki podczas spotkania potwierdziły fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce oraz, że mają możliwość korzystania z zasobów biblioteki i z internetu.

W przypadku wychowanki uczącej się w Świeciu, placówka pokrywa koszty przejazdu, zgodnie z § 18 pkt 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w wychowawcy pełnią dyżury zgodnie z grafikiem ustalonym na każdy miesiąc. Przez całą dobę obecny jest wychowawca, przy czym w dni nauki w godzinach popołudniowych (od 13 do 20 lub 21) opiekę zapewnia dwóch lub trzech wychowawców.

Powyższe zabezpieczenie opieki jest zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obchód (minimum 3 - krotny) w godzinach nocnych odnotowywany jest w zeszycie odchodów nocnych, prowadzonym od września 2016 r. (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

W placówce prowadzone są przez wychowawców Karty kontaktu rodziny z wychowanką. Na karcie odnotowywane są dane rodziców – imię i nazwisko rodzica, opiekuna, członków rodziny oraz datę telefonu lub odwiedzin.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, iż w placówce obowiązuje następująca dokumentacja:

1. Teczki administracyjne oddzielnie dla każdej wychowanki, w których znajduje się arkusz ewidencyjny, skierowanie do Placówki, postanowienia sądu, akt urodzenia, zaświadczenia o zameldowaniu, karty zdrowia, świadectwa szkolne, dokumentacja prowadzonych spraw administracyjnych i urzędowych. W teczkach są również pisemne zgody rodziców na leczenie dziecka, zgody na zabiegi stomatologiczne, zgody na umieszczanie wizerunku dziecka na stronie POW oraz oświadczenia wychowanek dotyczące zapoznania się z Regulaminem oraz umieszczania zdjęć w albumach i na stronie internetowej POW.

2. Dokumentacja psychologa – oddzielna teczka dla każdej wychowanki, w której znajdują się karty udziału w zajęciach, arkusze badań i obserwacji psychologicznej, diagnozy psychofizyczne, opinie do sądu. Ponadto psycholog dokumentuje swoje bieżące czynności w dzienniku.
3. Dokumentacja pedagoga - oddzielna teczka dla każdej wychowanki, w której znajdują się karty udziału w zajęciach, arkusze badań i obserwacji pedagogicznej, diagnozy psychofizyczne, opinie do sądu, opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Ponadto pedagog dokumentuje swoje bieżące czynności w dzienniku.
4. Dokumentacja wychowawców – oddzielna teczka dla każdego dziecka, w której gromadzone są Plany Pomocy dziecku (PPD) oraz ich modyfikacja, karty pobytu, karty kontaktu z rodziną, karty odzieżowe, opinie o wychowance.
5. Księga ewidencji wychowanków zawierająca wymagane dane (w standardzie - § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia). Ostatnie przyjęcie w trakcie trwania kontroli – ██████████, ur. 2003 r.

Placówka prowadzi dla każdego wychowanka (standard określony w § 14 i 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej):

- 1) diagnozę psychofizyczną - na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż psycholog lub pedagog opracowuje Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej. Dokument sporządzany jest niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki. Wszystkie elementy diagnozy, wskazane w § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym mocne strony i potrzeby dziecka zawierają opracowania sporządzane od 2017 r. Diagnozy sporządzane w latach poprzednich zawierały informacje dotyczące sytuacji wychowanki w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym, bez wskazania mocnych stron i potrzeb dziecka.
- 2) kartę pobytu zawierającą opis w następujących obszarach:
 - opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku,
 - opis funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, z uwzględnieniem samowolnego opuszczania placówki,
 - informacje o przebiegu nauki szkolnej dziecka,
 - opis rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielność dziecka,
 - informacje o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego,
 - informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla niego wydarzeniach.

Karty pobytu uzupełniane są w każdym miesiącu przez wychowawców prowadzących.

- 3) plan pomocy dziecku (PPD) opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, plan uwzględnia zdanie dziecka, zawiera działania długoterminowe oraz krótkoterminowe. Plan modyfikowany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami nie rzadziej niż co pół roku. Badając dokumentację pod względem merytorycznym stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:
 - określania osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań tj. w tabeli wymieniono skrótowo P,P,W,
 - braku informacji o efektach pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny lub informacji o tym, iż z rodziną asystent nie pracuje,
 - nazwy karty modyfikacyjnej PPD tj. karta modyfikacyjna do planu pomocy dziecku w placówce typu rodzinnego opracowana wspólnie z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej (...),
 - oceny zasadności pobytu dziecka w placówce np. należy kontynuować z wychowanką pracę nad jej osobą (...) lub ukończenie gimnazjum, poprawa relacji interpersonalnych,
 - braku informacji o realizacji poszczególnych celów, które wychowawca określa w pierwszym PPD.
- 4) arkusz badań i obserwacji psychologicznych - arkusz sporządzany przez psychologa, podzielony na trzy oddzielne części - pierwsza zawiera diagnozę wstępną (bez oznaczenia daty sporządzenia), w drugiej tabela przeznaczona na spostrzeżenia i obserwacje (brak wpisów, brak dokumentowania spostrzeżeń i obserwacji dziecka), w trzeciej części informacja o terminie i rodzaju wykonywanych badań.
- 5) indywidualny arkusz obserwacyjny wychowanki sporządzony przez pedagoga, zawierający informację dotyczącą sytuacji rodzinnej, zdrowotnej oraz spostrzeżenia i uwagi, przy czym

wpis jest jednorazowy. Powyższy dokument nie spełnia wszystkich warunków zawartych w § 17 ust. 1 pkt 4 (*dla każdego dziecka prowadzi się arkusze badań i obserwacji pedagogicznych*)

- 6) karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga z opisem ich przebiegu - dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści prowadzą karty udziału w zajęciach.

Karty prowadzone przez pedagoga zawierają opis zdiagnozowanych deficytów i potrzeb dziecka oraz planowany zakres oddziaływań. Karta zawiera daty i informacje dotyczące prowadzonych zajęć np. terapia pedagogiczna - czytanie ze zrozumieniem, tempo czytania, pisanie ze słuchu. Stwierdzono również zapisy nieodpowiednie do ww. dokumentu np. uzupełnianie dokumentów do szkoły z prośbą o przyjęcie, konkurs karaoke.

Karty prowadzone przez psychologa zawierają: datę zajęć, przedmiot i przebieg zajęć, uwagi i spostrzeżenia, podpis prowadzącej. Badana dokumentacja prowadzona jest w lakoniczny sposób, brak informacji o wskazaniach do udziału w zajęciach, brak wpisów dotyczących uwag i spostrzeżeń, często powtarzający się wpis „terapia indywidualna” lub wpisy czynności nieadekwatnych do tego dokumenty np. porada do opiekuna (Babcia), działania diagnostyczne WISC-R.

W placówce zatrudniony jest psycholog p. [REDAKTOR] w wymiarze 1/2 etatu (20 godzin tygodniowo). Psycholog 2/3 swoich godzin zatrudnienia przeznacza na bezpośrednią pracę z wychowankami, a ok. 1/3 to prowadzenie dokumentacji, przygotowywanie opinii oraz współpracę z rodzinami. Powyższe zadania ujęte zostały w planie pracy psychologa.

Psycholog prowadzi zajęcia indywidualne oraz grupowe dla wszystkich wychowanek. Zajęcia indywidualne to głównie psychoterapia poznawczo-behawioralna, poradnictwo zawodowe. Zajęcia grupowe to głównie psychoedukacja i socjoterapia.

W placówce zatrudniony jest pedagog, p. [REDAKTOR] w wymiarze 1/2 etatu (20 godzin tygodniowo). Swoje obowiązki realizuje 3 razy w tygodniu, przy czym dwa dni to przede wszystkim bezpośrednia praca z wychowankami, a jeden raz praca z dokumentacją, przygotowanie warsztatu pracy na kolejne zajęcia, spotkania z rodzicami. Pedagog prowadzi terapię grupową i indywidualną, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz doradztwo zawodowe.

Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz planem pracy. Pedagog sporządza diagnozę pedagogiczną każdej wychowanki, prowadzi Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu oraz Dziennik zajęć pedagoga szkolnego.

Ponadto pedagog prowadzi zajęcia edukacyjno – dydaktyczne i rewalidacyjne mające na celu wyrównywanie braków edukacyjnych oraz trening umiejętności społecznych.

W przypadku zwrócenia się do pedagoga przez rodziców/opiekunów wychowanek przebywających w placówce, pomoc udzielana jest na bieżąco.

Pedagog współdziała również z wychowawcami w opracowywaniu planu pomocy dziecku, współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, z sądami, kuratorami oraz innymi instytucjami w sprawach wychowanków lub ich rodzin.

Praca z rodziną prowadzona jest przez s. Dyrektora, wychowawców i specjalistów. Wychowawca również nawiązuje i utrzymuje stałą współpracę z ośrodkami pomocy społecznej oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, pozostaje w stałym kontakcie z rodzicami. Do dyspozycji wychowanek jest telefon stacjonarny i komórkowy w celu umożliwienia kontaktu z bliskimi osobami. Umożliwiane są wychowankom wyjazdy do domu osób najbliższych (najczęściej rodziców, babci, rodzeństwa). Pracownicy Placówki wykazali się bardzo dużą znajomością sytuacji rodzinnej poszczególnych dzieci. Wychowawcy odpowiedzialni są za organizację zajęć indywidualnych i grupowych i jak określiły same dziewczęta mają głowy pełne pomysłów i nie pozwalają się im nudzić.

W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. W posiedzeniach zespołu uczestniczą: Dyrektor placówki, wychowawcy, psycholog, pedagog. Zapraszani są również rodzice oraz przedstawiciele organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (MOPR, PCPR według właściwości pochodzenia dziecka).

Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku (regularnie w czerwcu i grudniu każdego roku). Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji zespół formułuje na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu.

Zwrócono uwagę na niewłaściwe uzasadnienia pobytu dziecka w POW Topolno i omówiono szczegółowo zagadnienie z s. Dyrektor.

Dyrektor POW, zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, zgłasza informacje o przebywających w placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego.

D. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka. Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne. Z uwagi na to, że Gimnazjum znajduje się na terenie placówki, wychowawcy utrzymują stały kontakt z nauczycielami. Tylko jedna dziewczynka jest uczennicą szkoły na terenie Świecia i również jej udzielane jest stałe wsparcie edukacyjne i utrzymywany jest stały kontakt ze szkołą.
- Właściwy dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – na terenie placówki organizowane są zajęcia umożliwiające rozwój pasji i zainteresowań: zajęcia plastyczne, muzyczne, taneczne oraz różnorodne zajęcia sportowe np. wycieczki rowerowe, piłka siatkowa, zajęcia fitness, a zimą jazda na łyżwach, sanki. W czasie ferii zimowych dla całej grupy zorganizowane były warsztaty teatralne z aktorem.
- Dzieci uczestniczą w różnego rodzaju uroczystościach, imprezach okazjonalnych, (rekreacyjno-sportowych) i wyjazdach organizowanych przez placówkę.
Wychowanki w roku 2016 i 2017 korzystały m.in. z wyjazdu do kina w Bydgoszczy, na basen, do parku linowego w Rulewie, Młynu Wiedzy w Toruniu, wyjazdu do Gdańska (Ogród ZOO Oliwa) i Gdyni(City Jump – park trampolin).
W trakcie rozmowy dziewczęta wyraziły swoje zadowolenie z organizacji wyjazdów.
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy, w ocenie dzieci, wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanek. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie. Wychowankowie wiedzą, za co mogą być nagrodzeni, a za co są wyciągane konsekwencje System nagród i środków dyscyplinujących w placówce jest określony w Regulaminie organizacyjnym placówki opiekuńczo – wychowawczej.
- W zakresie zrzeszania się - w placówce funkcjonuje samorząd wychowanków zgodnie z obowiązującym Regulaminem. Na spotkaniach samorządu omawiane są sprawy bieżące i sporządzany jest protokół. Aktualnie funkcję przewodniczącego samorządu pełni T. B., zastępcy przewodniczącego N. J., natomiast sekretarza – W. J. Opiekunem samorządu jest s. M. Ż..

E. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 5 wychowawców i terapeuta zajęciowy zatrudniony w wymiarze ½ etatu oraz specjaliści psycholog i pedagog. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie wymogami określonymi w art. 98 ust.1 ww. ustawy wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W aktach osobowych osób pracujących z dziećmi znajdują się oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny, a także zakresy obowiązków.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność oceniono **pozytywne z uchybieniami**. Zalecenia pokontrolne zostały przekazane Dyrektorowi jednostki kontrolowanej.

Zespół kontrolny:

Oddział ds. Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej
Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził: